

SLOVENC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 37.

V Ljubljani, v sredo 15. februarija 1888.

Letnik XVI.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 14. februarija.

Akademična društva.

Najglavnejši predmet prihodnje državno-zborske seje 16. t. m. je predlog naučnega ministra glede obmejevanja akademičnih društev. Posamezne določbe dotičnega načrta so bile v „Slovcu“ že pred 14 dnevi objavljene, ravno tako sem že pred nekaterimi dnevi poročal, kateri govorniki so se oglašili pri prvem branji tega zakona. Danes dostavljam, da so se razuu že prej imenovanih za predlog vpisali desniški poslanci Bobrzinski, Romaszkan in Pscheiden, zoper pa še levičarji: Kopp, Sommaruga, Pattai, Fuss in Lueger.

Tudi v tem je bila moja zadnja sodba opravičena, da bodo mladočeški poslanci, dasi so vpisani med zagovorniki, govorili proti zakonu in to priliko porabili za napade na ministra dr. Gautscha. Kakor poročajo današnji listi, hočejo v razgovor spraviti dogodke pri zadnjem komersu v Gradci, kjer so bili nemški vseučiliščniki cesarjevo prsno podobo spravili iz dvorane in se proti policiji tako surovo in zabavljivo obnašali, da je eden obsojen na štirinajst-, eden na osem- in eden na tridneven zapor. Schönerejanci hočejo pa ropotati zoper razpust akademičnega društva „Teutonia“, ki je pred nekaterimi tedni pod vodstvom poslanca Schönereja rogovililo na Dunaji.

„Deutsche Zeitung“ se danes v glavnem članku peča s to zadevo in zaradi dotičnega predloga neusmiljeno prijema naučnega ministra Gautscha, češ, da hrepeni po velikih dejanjih, da pa s svojimi naredbami streže le nazadnjaštvu ne pa napredku. Najprej je iztrebil šolske knjižnice in iz njih pometal marsikak biser (?) nemškega uma; potem je odpravil več srednjih šol, ne da bi bil izbacene knjige in razpuščene šole nadomestil z drugimi rečmi in zavodi. Ne dolgo potem so prišli na vrsto profesorji-poslanci in sedaj sega po akademičnih društvih. Nobeni stranki, pravi omenjeni list, nameravani zakon ne ugaja ter ob enem zadeva anti-

semita in klerikalce. Vendar pa nima upanja, da bi se mu levičarji v državnem zboru protivili; kakor so molčali pri ministerskem ukazu gledé profesorjev-poslancev, ker so po njem zadeti njim pristujeni antisemitski profesorji, ravno tako bodo molčali tudi pri tej zadevi in glasovali za predlog, ki ima v prvi vrsti krotiti antisemitske visokošolce, katerih je čedalje več. Bolj nadepolno o novem načrtu sodijo mladočeški poslanci, in njih Benjaminček doktor Herold je pri nekem shodu svojim vernim poslušalcem neki zatrjeval, da bode Gautschov načrt pokopan že pri prvem branji.

Mi tega ne bi trdili; nezaupnost proti naučnemu ministru je sicer enaka, kakoršna je bila o jeseni, in se bode pri prvi priliki pokazala v vsi svoji ostrosti; predloženi načrt pa se nam v ta namen ne zdi pripraven, ker je gotovo skrajni čas, da se nemškim „buršem“ sapa zapre. Ko bi načrt res propadel že pri prvem branji, bi se njih rovanja nekako odobraval, zbornica bi jih tako rekoč v bran vzela pred ministrom in postavnimi gosposkami in jim s tem dala največo potuho, ki si jo misliti moremo. Njih predrznost bi vsled tega rastla in imeli bi še več in še hujših izgredov, kakor doslej. Kaj tacega postavodajalna zbornica ne sme in ne more pripuščati; ako hoče, da se bodo zakoni spoštovali in spolnovali, mora se vestno ogibati celo navideza, kakor da bi pritrjevala prestopnikom, še bolj pa vsakatega čina, ki bi utegnil izpodkopovati veljavo njih, ki so poklicani skrbeti za izvrševanje zakonov. Vrh tega je bila že večkrat videti žalostna prikazen, da so bili profesorji sami krivi študentskih razsajevanj, ki so jih s svojimi besedami in svojim obnašanjem ali naravnost provzročili, ali ki bi jih bili z modrim posredovanjem vsaj lahko zabilili. Opozorujemo le na demonstracije proti profesorju Maassenu in dvornemu sovetniku Lienbacherju, na govor poslanca Greuterja v državnem zboru in na najnovejša poročila o prej omenjenem komersu v Gradci, pri katerem se je tudi neki profesor tamošnjega „Joanneuma“ tako vedel, da so tudi proti njemu pričeli disciplinarno preiskavo.

Gledé na vse to se nam zdi torej potrebno, da

se načrt naučnega ministra pri prvem branji ne vrže pod klop, ampak da se v pretresanje izroči nekemu odseku, najbrže šolskemu. Na drugi strani pa naravnost povemo, da se z mnogimi določbami dotičnega zakona ne strinjamo, in da bode treba temeljitih prememb, ako hoče sploh kedaj stopiti v veljavo. Pred vsem je za manjše narode, kakor je n. pr. naš narod slovenski jako pogubna določba, da se smejo le obiskovalci ene in iste visoke šole združevati v akademična društva. Ako to načelo obvelja, potem je konec naše „Slovenije“ na Dunaji in še marsikatega družega enakega društva. Naših visokošolcev na vseučilišču ni toliko, da bi mogli vzdrževati lastno društvo, ravno tako ne na tehniku in ne na visoki kmetijski šoli. Vsi skupaj pa vendar le životarijo. Ako bi obveljalo načelo novega načrta, bi se ne smeli več ediniti med seboj in posebno slovensko akademično društvo bi ponehalo. Pri pretresanju v odseku bodo naši poslanci gotovo na vse to opozorovali in tedaj se bode tudi pokazalo, bo li mogoče načrtu dati tako podobo, da mu bode večina državnega zbora zagotovljena.

V dijaških krogih, zlasti antisemitskih, je novi načrt napravil veliko vrišča in po današnjih listih gre novica, da hočejo vseučiliščniki pri tej priliki demonstrirati. Ker so take demonstracije večkrat segale tudi v poslaniško zbornico ter se razlegale z galerij, poskrbel je dr. Smolka, da se za prihodnjo sejo izda le gotovo število kart in sicer le zanesljivim ljudem. Ako vse eno pride do kakega razsajevanja, bodo galerije nemudoma izpraznjene. Razprava utegne po zagotovitvi nekaterih listov trajati dva dni; ker bo pa minister Gautsch že v četrtek govoril, je vendar le mogoče, da bode opravljeno z eno sejo.

Zdravstveni zakon za Kranjsko.

Zdravje je med zemeljskimi blagri človeškimi prvi pogoj srečnemu življenju.

Narodi so krepki in delavni, ako so zdravi na telesu in duhu. Zato vsi omikani narodi obračajo mnogo skrbi na svoje zdravje. Bolezni nalagajo bol-

LISTEK.

Kako se sovražniku odpusti?

(Dogodba iz življenja g. nadlogarja, zapisal Y.)

Zbrana je bila večja družba na gosp. župnika godovanju. Če pa rečem večja družba, nikar ne mislite, da je bilo kakor pri kakem banketu, temu ali onemu slavljencu na čast, ko je miza pogrtna za 60 do 100 oseb. Na kmetih smo. Kje boš tú zbral toliko izobraženih gostov? Kakih 10 duhovnikov iz okolice, kaj pa, da gosp. dekan ne izostane, domači g. nadučitelj, g. nadlogar in še par drugih prijateljev, — to so vsi gosti. Ko se je zmerno kosilec nagibalo h konci, prižgala sta si že dva gosta smodke. To pa je bila neizrečeno huda skušnjava gosp. nadlogarju. Bil je hud tobakar, pa za smodke ni maral. Iz pipe ga je pa rad vlekel, in včasih tako močno, kakor kak turški paša. To je bilo posebno takrat, kadar je morala pipa iz važnih vzrokov dlje časa v žepu počivati. Bil je mož toliko omikan, da vpričo gospóde ni hotel s pipo na dan. Zdržal se je kadenja, če tudi je bilo težko, ko mu

je dim žlahtnih smodk šegetal nosnice. Njegovo načelo je bilo v takih okoliščinah: „Le potrpimo, s tem še nič ne zamudimo, bo pa pozneje tudi prijetneje dišalo.“

Tudi danes je hudo občutil videč dva gosta že kaditi. On bi tudi zeló rad, pa smodke mu ne diše in pipa se pa v taki družbi ne spodobi. Kaj bi rekli gosp. dekan? On pa ravno na njih desnici sedi! Ko bi bil tam-le bolj na konci mize, kjer so mlajši gospodje zasedli prostore, to bi že še šlo. Zgovorni mož postal je naenkrat molčeč.

„No, gospod nadlogar! Kaj ste pa tako utihnili?“ opomni gosp. dekan. „Povejte nam kaj iz svojega življenja. Skusili ste veliko, torej gotovo ne boste v zadregi. Kako dogodbo iz vašega lovskega življenja smo vedno radi poslušali.“

„Kaj bi jaz vedno govoril? Gospodje ste tako veliko že slišali iz mojih ust, naj pa mlajši kaj povedó, govor jim gladkeje teče.“

„Veste gospóda, to je le izgovor. Gosp. nadlogar ni že dolgo časa kadil, to mu je gotovo težko, zato je umolknil“, opomni neki gost.

„Prosim, gosp. nadlogar, vzemite smodke! Če vam je pa ljubša pipa, pa kar zapalite!“

„Hvala vam lepa, gosp. župnik! To vendar ne gré. Kaj bi rekli? V tako odlični družbi pa je tako neotesan ta starina?“ — in po strani pogleda g. dekana.

„O zdaj pa le s pipo na dan, če zajec za tem grmom tiči!“ opomni gosp. dekan.

„Prosim, kar po domače! Saj nas vse poznate!“

„Veselite se najbolj razvedrilne, če so po domače, ali kakor g. katehet Kržič v svojih „osmih blagrih“ priporočja, če so družinski domače osnovane. Prisiljena reč ni nobena dobra“, opomni neki gosp. župnik.

„Jaz pa vse eno vem za eno posiljeno reč, ki izvrstno ugaja.“

„In ta je?“

„Posiljeno zelje, posebno še takrat, ko je človek prejšnji dan malo pregloboko v kupico pogledal.“

Oběni smeh. Ne povem, kedo je to opombo pristavil.

Gosp. nadlogar zažge v pipi tabak. Le parkrat potegne, pa je ves drugi.

„Torej jaz naj vam kaj povem? Kakor izvolite gospóda. Pravil sem vam zadnjič, kateri dan sem se največ smijal, in kateri dan sem največ prestal.“

nikom mnogo troškov, a odlegujejo tudi njihovo delo skupnim koristim, in tako trpi škoda narodno gospodarstvo.

Ko pa so prenehale ranocelniške šole, čutili smo po naših deželah pomanjkanje zdravnikov, ker ni bilo naraščaja. Celi okrajji so bili brez zdravniške pomoči, ker promovirani zdravniki iskali so zaslužka le v mestih, kjer je ugodnejše življenje in večje plačilo. In tega jim ne moremo zameriti. Tudi na Kranjskem je bilo praznih več ranocelniških služeb.

Pomanjkanje zdravnikov na deželi bilo bi vedno občutljivejše, dokler ne bi bile sistemizovane zdravniške službe.

Kranjska dežela je sicer že doslej plačevala iz okrajnih blagajnic okrajne ranocelniške. Ker pa bi troški za posamezne občine bili le previliki, prevzel bo po novem zdravstvenem zakonu, ki ga je v zadnji seji s klenil deželni zbor kranjski, deželni zaklad oni del plač, ki presega 2% naklado na direktne davke. Tudi petletnice in pokojnino v slučaju umirovljenja bodo zdravniki dobivali iz deželnega zaklada. Zato pa bo deželni odbor imenoval zdravnike, vendar pa bo vezan na ternopredlog zdravstvene občine. Dotični zakon se glasi:

Zakon

z dné . . . . .

s katerim se uravnava zdravstvena služba v občinah, veljaven za vojvodino Kranjsko, brez deželnega stolnega mesta Ljubljane.

Po nastvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske na podstavi § 5 državnega zakona z dné 30. aprila 1870. leta, drž. zak. št. 68, ukazujem takó:

§ 1. Opravila, katera so občinam gledé izvrševanja zdravstvene policije in gledé zdravstva sploh naložena po zakonu, mora oskrbovati vsaka občina ali sama záse, ali pa, v kolikor v to ne zadostujejo njena sredstva, ali v kolikor bi bilo to v škodo uredbi zdravstvene službe po bližnjih občinah, v družbi s sosednimi občinami s sodelovanjem za to postavljenih zdravnikov.

Ozemlje v zadnjem slučaju združenih občin se šteje za zdravstveno okrožje.

§ 1. Meje zdravstvenih okrožij se navadno vjemajo z mejami posameznih sodnih okrajev.

Z ozirom na krajne razmere, zlasti na število stanovnikov in na obstoječa občila, na zdravstveno osobje, kolikor ga je, na zdravstvene zavode in naprave, katere so že ustanovljene, ali katere je še ustanoviti, kakor tudi na morebiti izražene upravičene želje stanovnikov sme vendar politično deželno oblastvo dogovorno z deželnim odborom posamezna društvena okrožja po ukazni poti tudi drugače omejiti.

Na isti način se smejo, ako se pokaže potreba, že obstoječa zdravstvena okrožja premeniti.

Imena zdravstvenim okrožjem določí politično deželno oblastvo dogovorno z deželnim odborom.

§ 3. Kadar občina (zdravstvena občina) oskrbuje sama záse vsa naložena ji opravila zdravstvene policije in zdravstva sploh (§ 1.), tedaj pristaja po določilih občinskega reda izvoljenemu občinskemu odboru, oziroma županu, zastopati to občino v tem oziru.

Kadar se združite dve ali kadar se združi več

občin zaradi skupnega oskrbovanja določnih takošnih opravil v jedno zdravstveno okrožje (§ 1., odstavek 2.), tedaj zastopa to okrožje zbor dotičnih županstvenih članov, ako se ta združba ne razteza na več nego šest občin.

Kadar se združi več nego šest takošnih občin v jedno zdravstveno okrožje, tedaj zastopa te občine zbor njih županov. Ako so med temi občinami take, ki imajo nad 1000 duš, odpošljejo te v zastop svoje županstvene člane.

Vsak teh v dveh neposredno spredaj stoječih odstavkih zaznamenovanih zborov izvoli po določilih, veljavnih za volitev župana, kot predsednika in voditelja iz svoje srede načelnika in za slučaj, da je ta zadržan, načelnikovega namestnika, in sicer tega in onega za dóbo njegovega uradnega poslovanja kot županstvena člana, oziroma kot župana. Oba smeta pozneje, ako sta člana zastopu zdravstvenega okrožja, znova biti izvoljena.

§ 4. Zastop zdravstvene občine, oziroma zdravstvenega okrožja (§ 3.) je v stvaréh, ki se tičejo njegovih zdravstva, sklepajoči organ.

Zlasti mu je naloženo:

1. priskrbovati skupne zdravstvene potrebščine zdravstvene občine, oziroma zdravstvenega okrožja, v kolikor je za take potrebščine po določilih §§ 3. in 4. zakona z dné 30. aprila 1870 drž. zak. št. 68, skrbeti občinam;

2. vsako leto ustanoviti proračun dohodkov in stroškov za zdravstvene namene ter skrbeti za pokritje nedostatika v smislu § 73. občinskega reda za Kranjsko z dné 17. februarja 1866., dež. zak. št. 2, kakor tudi reševati dotične letne račune;

3. pospeševati splošno-zdravstvene koristi stanovnikov, sproževati zdravstvene izboljšave, poročati o zdravstvenih stvaréh, političnemu oblastvu predlagati, da se postavi potrebno zdravstveno osobje, zaznamuje njega stanovišče, predloge staviti, kako je umestiti službo zdravnika zdravstvene občine ali zdravstvenega okrožja.

Gledé shodov zgoraj omenjenega zastopa, gledé tega, kedaj more sklepati, kdo mu predseduje, kako sklepa, kako je pisati dotični zapisnik in kako razglašati ukrenene sklepe, gledé prizivov zoper njé, kakor tudi gledé dotičnih pravie političnega oblastva je zmiselno uporabljati dotična določila občinskega reda.

§ 5. Kot zdravnik zdravstvene občine ali zdravstvenega okrožja sme biti umeščen samo tisti, kateri je upravičen izvrševati zdravniško prakso po deželah, zastopanih v državnem zboru, ki ima avstrijsko državljanstvo in fizično sposobnost, ki je v moralnem oziru brez madeža ter zna oba deželna jezika.

Imenovani zdravnik ima naslov: „okrožni zdravnik“.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. februarja.

Notranje dežele.

Mlado-češki listi pisali so začetkoma zoper *versko šolo*, ter med drugim strašili posebno učiteljstvo s tem, da bo vsled nove postave mnogo razredov razpuščenih in da bodo mnogi izgubili svoje službe. Toda kmalu jim je popolnoma sapa

Pozno v večer sva odpustila ljudi, zdaj sva morala še natanko zapisovati iz zračniti. Ko sva bila gotova, povabi me tovariš k večerji.

„Saj danes boš tako pri meni spal?“ uljudno pristavi.

Ne bila bi za-me kaka težava pol ure daleč korakati domú, če tudi v temi, pa vedel sem, da doma že speče dobim. Zakaj ne bi eno noč izostal, ko sem tako vedno sam doma.

Vesel sprejemem ponudbo. Po večerji spravila se je družina spat, midva pa šla v posebno sobo, tam si zapalila pipe in si žejo s pivom gasila. Na spanje pred polnočjo tako nobeden ni mislil.

„Kaj ne, kako prijetno je logarsko življenje?“ opomni tovariš. „Kako sem si jaz že v prvi mladosti želel biti logar, kar sem zdaj, pa kako malo je manjkalo, da bi se bil popolnoma izgubil!“

„Glej no! Še nikoli mi nisi pravil kaj iz svoje mladosti. Mene tako poznaš. Ko sem dovršil spodnjo gimnazijo, šel sem v šolo za logarje in kmalu sem po dovršenem izpitu dobil službo.“

„Da, pri meni je bilo pa to vse drugače. Ker si moj najboljši prijatelj, razodenem ti vse natanko. Hodil sem v domačo šolo. Izvršil sem jo dobro.

zaprl neki članek v „Hlasu Naroda“, ki je jako stvarno in trezno dokazal neresnične trditve omenjenega časopisja ter razložil češkemu narodu, da mu ne preti nikakoršna nevarnost od strani novega šolskega zakona. Posebno hud vdarec tem prijateljem židovstva pa je bila izjava v „Hlasu Naroda“ in „Politiki“, da se dr. Rieger popolnoma vjema z dotičnimi razpravami. Nekaj dni je trajalo, da so se nekoliko oddahnili „Narodni Listy“ tega provzročena jim strahú ter da so se jecljaje začeli zagovarjati in se s tem še bolj — osmešili.

Znana stvar *graških „velikonemških“ vseučiliščntkov* izšla se bo menda jako neprijetno za dotične vdeležence. Državni pravdnik vložil je zoper nje zatožbo zaradi — razžaljenja Veličanstva.

Predvčerajšnjim zvečer sešli so se *zagrebški* volilci k posvetovanju o prihodnjih občinskih volitvah. Zjediniili so se gledé kandidatov za oba okraja. Dr. Derenčin je koncem jako odobranega svojega govora predlagal taka sredstva, ki bodo sigurno zajamčila volilno tajnost.

Vnanje države.

Vprašanje gledé *bolgarskega* prestolnega naslednika se že prav resno razpravlja. Poleg Milanova imenuje se tudi knez Gregor Mihael Sturdza. Zanj se posebno pogaja ruski poslanik v Bukareštu, Hitrovo. V Ruščuku je neki zanj pridobljena že močna stranka. Knez Sturdza je mož 70 let in brez otrok. Njegova hči, ki je že umrla, omožena bila je s knezom Emanuelom Vgoridesom. To poročilo o bolgarskih kandidatih se popolnoma vjema z nedavno vestjo, da bo v kratkem Bolgarija oborožila svojo vojno.

Neki *ruski* dopisnik v „Pol. Corr.“ opisuje razne vtise, koje je napravila v Rusiji objava avstrijsko-nemške pogodbe. Narod jo je smatral izzivanjem ter je pričakoval jako bojevit govor Bismarckov. Da je bila to napačna sodba, poučili so ljudstvo že listi; ravno nasprotni vtis pa je napravila objava na diplomatske kroge, koji so bili prepričani, da je Avstrijo in Nemčijo napotila k temu koraku le želja, da ne bi se napačna tolmačenja te pogodbe zlobno rabila za agitacije ter se tako še bolj spravil v nevarnost evropski mir. Bismarckov govor je pa še posebno odvalil velik kamen od srca onim Rusom, ki so sovražniki vojske. Toda nikdo ne upa, da je stalno to današnje stanje. Vsakdo vé, da je Nemčija do glave oborožena in to v prvi vrsti proti Rusiji. — Sprijaznjenju barona Mohrenheima s Floquetom pripisuje se splošno prevelika važnost. Zadovoljni so vsi francoski in ruski diplomatski krogi, da je odstranjena ta sama ob sebi malenkostna zapreka med obema državama, s tem je pa tudi povedan že ves pomen, koji ima ta zadeva.

Med *nemškimi* in *ruskimi* zastopniki se vrše nujna posvetovanja. Tudi naš *avstrijski* minister zunanjih zadev posvetoval se je minolo nedeljo s princem Reussom dlje časa. Da je predmet razprav zelo važen, sklepa se lahko že iz okoliščine, da se je to posvetovanje vršilo ravno v nedeljo, to je dan, koji navadno počivajo taka dela. V Berlinu je govornica, da namerava razposlati pl. Giers okrožnico vsem velesilam ter pojasniti rusko splošno stališče in posebno še gledé Bolgarije. Količega pomena bo ta okrožnica, razsoditi je danes še težko, vendar je dober znak, da Rusija sploh pretrga svoje molčanje. Z vsem tem pa je bajé v neki zvezi članek „Köln. Ztg.“, ki razprtimi črkami trdi nasproti „N. F. P.“, da rusko zasedenje Bolgarije ni „casus foederis“, da v tem slučaju ni smatrati Rusija napadnikom Avstrije v smislu avstrijsko-nemške pogodbe.

Francoski senat je sprejel v prvem čitanji postavo o posojilih na premičnine. Holgan je interpeloval naučnega ministra o tem, kako bo postopal nasproti naredbi laudeskega prefekta, ki je dovolil učencem raznih šol počitnice za eden dan, ker so bili izvoljeni v senat republikanci. Minister se je iz-

Danes sam o sebi pač ne smem zopet govoriti, hočem pa vam neki dogodek svojega nekdanjega tovariša, nekega logarja povedati. Najbrž da je umrl, saj je bil 20 let starejši od mene.“

„Ko sem bival še na Češkem, bil je moj bližnji sosed logar Ivan M. Mož je bil silno ljubeznjiv in postrežljiv. Posebno moja žena je rada hodila k njegovi družini. Navadno se sicer ne zgodi, da bi dva logarja blizo skupaj stanovala. Tam pa sta bila gozd in polje tako razdeljena, da sem jaz stanoval na mali pristavi, a starejši moj tovariš v gradu, komaj pol ure v stran. Večkrat sva bila skupaj na lovu in po opravkih. Kedar smo prodajali poljske pridelke ali oddajali les, morala sva vsak posebej zaznamovati v svoj zapisnik svoto, imena kupovalcev in prodano reč. To sva zopet vsak posebej pošiljala vodji, in tako je on spoznaval, ali sva natančna v svoji službi ali ne. Zagotovim vas, da ni imel nikoli prilike nama pregrešek naznaniti.

Neki dan imela sva obilno opravka s kmeti, in drugi dan bilo je enako delo odločeno. Povedal sem ženi, da me na večer skoraj gotovo ne bo domú. Naj torej nebode v skrbi, če k večerji ne pridem.

Da bi bil svoj uk nadaljeval v mestu, za to je bil moj oče preslab v dvojnem oziru. Prvič ni bil tako premožen, da bi me bil s potrebnim oskrbel, drugič se je bal, da bi se mladi sinko med tujimi ljudmi ne spridil. Meni je to ugajalo. Sedeti mirno na šolskih klopéh tako ni bilo moje posebno veselje. S puško okoli hoditi, ukazovati delavcem, kakor naš logar, to bi bilo za-me. Porabil sem vsako priliko, da bi se logarju prikupil, in mož me je s časoma toliko rad imel, da me je v tej ali oni reči poučil. Tako sem se izvežbal pri njem v pisanji, računstvu in tudi v nekaterih drugih rečéh, ki jih mora ravno logar dobro znati. Jaz bi bil pač rad postal njegov lovski pomočnik, pa ni bilo nobenega mesta praznega. Ko sem se hotel malo priporočiti za tako službo, ni hotel o tem dosti slišati. „Saj boš tako vojak, reče mi. Krepke in močne si postave, take ljudi cesar potrebuje. Ako dvanajst let služiš, dobiš lahko drugo, cesarsko službo, potem ti ni treba v slabem vremenu zasledovati gozdnih tatov.“

(Dalje prih.)

javi, da graja tako nepostavnost. To je isti prefekt, v kojega okraj spada tudi Gostes, kjer so izključili nedavno učenca iz šole, ker je opravil pred ukom svojo molitev. Dotičnega učitelja niso niti pozvali, naj se zaradi tega opraviči. — Zbornica je pričela vendar štediti. Pri proračunu za naselbine odklonil se je vsled nasveta grofa Lanjuinaisa znesek 350.000 frankov z 251 proti 240 glasovom, in to popolnoma opravičeno, ker je bila ta svota namenjena za strogo krajevne namene in bilo tedaj krivično, ko bi morala cela Francija trpeti troške, od kojih ne bi imela čisto nobenih koristi. Levičarji so hoteli zaradi tega tudi verski proračun ovreči, češ, tudi ta je samo krajevnega pomena. Toda škof Freppel je v jako stvarnem govoru raztrgal krinko z obraza levičarjem ter dokazal, da ti gospodje nočejo toliko štediti, marveč le porabiti to priliko, da dajo nekoliko duška svojemu sovraštvu nasproti veri. Podpiral ga je pri tem tudi državni podtajnik Feliks Faure, in tako je bila sprejeta ta točka sicer ne v prvotnem znesku 618.000 frankov, vendar pa vsaj v znesku 550.000 frankov. — Pri razpravi o Tonkinu je zavrgla zbornica z 256 proti 256 glasovom vladno zahtevo gledé kredita dvajsetih milijonov. Predsednik Tirard se je na to izjavil, da vlada ne prevzame nikakoršne odgovornosti, ako pomeni to glasovanje, da mora Francija odpoklicati svoje vojake iz Tonkina. Ako je pa zbornica hotela le vlado pozvati, da mora po možnosti štediti, ravnala se bo potem nasvetu, a brez kredita zavezane so jej roke. Glasovalo se je z nova ter dovolilo vladi kredita 19.800.000 frankov, tedaj 200.000 frankov manj, kakor je zahtevala prvotno. — Wilson bo neki zahteval, da se mora pri glavni obravnavi zaslišati njegov nekdanji najboljši prijatelj, sedanji predsednik republike, Sadi-Carnot. Čuje pa se, da hoče s tem le prestrašiti nekoje višje kroge, kojim je na tem, da se ne oörnijo pred svetom zaradi te kočljive zadeve. Wilson že vé, kaj mu je koristno in od kod mu je pričakovati rešitve.

Italijanski naučni minister Coppino je odstopil dné 13. t. m. Kralj je sprejel njegovo ostavko. Popoludne so se sešli ministri k posvetovanju, kako naj postopajo v očígled te krize.

„Pol. Corr.“ je dobila dopis z merodajne grške strani, po koji namerava odpotovati ruski veleposlanik pl. Nelidov v Atene, da bi uglađil pot približanju Grške k Rusiji. Ta njegov trud pa bo menda brezvspešen, ker ni moči dvojiti o Trikupisovem vladnem sistemu. Grška hoče ohraniti na vsak način prijateljske odnose s svojo sosedinjo Turčijo, ter se bo tem manj kakorkoli zavezala nasproti Rusiji, ker ima jako britke skušnje v tem oziru od časa, ko se je sklenila pogodba v St. Štefanu. Ako se sploh pridruži Grška kaki državi, biti more to le Avstrija, ako jej ta dejanjski dokaže svojo naklonjenost, za kar jej nikakor ne manjka priložnosti na vshodu.

Rumunski vladi nasprotni listi poročajo o ministerski krizi. Minister notranjih zadev pa preklicuje to vest kot neistinito v svoji okrožnici, kojoj je razposlal vsem prefekturam. — Grški zastopnik Durutti se se zopet povrnil v Bukarešt ter prevzel vodstvo grškega poslanštva. S tem je konečno dognan rumunsko-grški razpor.

„Agenzia Stefani“ je dobila poročilo iz **Abe-sinije**: Železnica je gotova do kolodvora v Dogaliji ter se je pričel dné 13. t. m. redni promet do Dogalija, kamor so Italijani preložili svoje vojaške shrambe. Isti dan v jutro zasedel je Gené-jev oddelek s topničarstvom ugoden kraj dva kilometra zapadno od Dogalija.

Izvirni dopisi.

Izpod Zaplaza, 12. februarija.*) Kakor hitro se je jelo govoriti o nameranih peticijah za „versko šolo“, sem mislil poprijeti za pero, da bi bil svojim somišljencem priporočal, da kolikor hitreje skrbijo za zadostno napolnjenje peticijskih prostorov. Posebno bi bil prosil duhovnike, predsednike bralnih in drugih društev, ki imajo — kar je tu poglavitno — mnogo vpliva mej narodom. A preboječemu mi je upadlo srce, češ, kaj se bom jaz „minorum gentium“ silil in tlačil med prve vrste bojevalcev za dobro stvar! Toda danes je že nedelja! — 12. febr. in še nimamo peticijskih pôl v rokah. Linški „Vereinsblatt“ (mimogredé naj bo ta izvrstni list vsakemu v branje in v podpiranje priporočen) nam je poslal eno pôlo, in že je po skrbi vrlega župana F. S. skoraj od vseh môž cele občine podpisana. Gotovo bi pa bolj imponovalo in bi bilo zaradi lažjega pregleda bolj umestno, da ima vsaka občina — in v nekaterih farah so po trije župani — svojo peticijo! Pa mi še zdaj nimamo potrebnih listin. Ker ne vemo, kdo bo peticijske pôle razpošiljal, ne bomo še nobenega razžalili, če povemo, da smo se čudom čudili, da večeraj še nismo potrebnih pe-

ticijskih pôl v rokah imeli! V mestih naj se meščanski sodi, a razmere na deželi se ne smejo prezirati! Kako smo bili letos vsi iz srca hvaležni, da nam je knezoškof. ordinarijat vendar o pravem času pastirski list poslal! Tako je tudi pri tej peticiji in v enakih slučajih za duhovnika nedelja edino pravi dan, da kaj stori, ko vsi farani skupaj prihajajo. Na ta dan se lahko na peticijski pôle, ki leže v župnijski hiši, ali v kapelaniji, ali pa pri g. učeniku na mizi vsi pisanja zmožni podpisujejo; za tiste pa, kateri pisati ne znajo, je pa dovolj namestnikov v rokah. To poslednje je pa zaradi tega prav prilično, da kaže peticija več rokopisov, ne le jednega, ali k večjemu dva, tri: g. župnikovega, kapelanovega in učiteljevega; in se tako lahko ognemo sumničenji, da so dotični kar sami peticije brez vednosti môž podpisali. Današnja nedelja 12. febr. je že minula. „Vereinsblatt“ piše, da do 20. febr. morejo biti vse peticije na Dunaji. Tako je za nekatere župnije na Kranjskem le en dan, prihodnja nedelja 19. febr. Koliko je župnij, katere vso pošto od c. l. g. a. t. e. d. n. a. še le v soboto dobé. Kaj bo zdaj delal duhovnik? Ali bo časopise bral? ali bo na listnice od c. k. sodnije in okr. glavarstva odgovarjal, ki so vse „dringend“? Ali bo izpovedance v cerkvi pustil, doma pridigo in krščanski nauk ponavljal ali peticijo prijel v roke in jo ljudem razkazoval, ko je 20. februarij predurmi?

Pri nas na deželi ni tako urno, kakor po mestih, ko se v klubnih hišah pôle na mizo položijo, ljudje skupaj pridejo in se sami podpisujejo. Tu je treba dela, neumornega dela, drugače se pa nič ne opravi. Ali ne bi kazalo, da bi bila katoliška družba za Kranjsko, katere namen je vzbujati versko zavest po deželi in podpirati versko odrejo, vso to stvar v roke vzela in potrebno posredovala, da bi tudi po deželi vedeli, kaj in kako nam je početi tudi o tem oziru.

Tolikrat se tudi v katoliških časopisih bere: otroci tega sveta so razumniši, kakor otroci luči! Ali naj bo to nekak tolažilni izgovor za mnogovrstne slabe vspehe? Da, Kristus je res te besede govoril, pa ne zato, da bi malomarnost in lenobo otrok „luči“ podpiral! Da otroci sveta take vspehe dosegajo, kdo je kriv? Kdor se trudi. ta naj vživa, kdor seje, ta naj žanje! Zdaj je čas naglice, železnic, telegrafov, parnih strojev! Glejte! kako živahno se judje, liberalci in prostomavtarji gibljejo od prvega trenutka, ko je počil glas o verski šoli! Po vseh časopisih se bere, kako resolucije sklepajo, podpise nabirajo in peticije pošiljajo že zdaj na državni zbor! Tovarnarji bodo dali podpisati svoje delavce, kar giblje in gré; rudokopi, premogokopi bogatašev, odvisni reveži vseh krajev in dežel bodo na njihov poziv polnili peticije, kaj pa pri nas? Teden hitro mine, in 20. dan svečana bo takoj tukaj! Ne pustimo se vendar od naših nasprotnikov zasmehovati in ne dajmo jim prilike, da bodo kneza Liechtensteina, tako odličnega državnika in vnetega katolika psovali: da je general brez armade!

Iz Kroke, 12. februarija. Predpustna sobota je bila za našo občino sploh, osobito pa za naše siromake in uboge kovače, katerih precejšnje število nima ali celó nič, ali pa prav malo tedenskega zaslužka, prevesel dan.

Županstvo je razdelilo iz 17 stotov moke pripravljene kruha med najbolj potrebne rodovine. Lahko si mislite, kako se je vse gujetlo okolu obile zaloge težko čakajoč okusnega grizljeja! Marsikomu je igrala solza hvaležnosti na velih licih. Najbolj pa so bile srečne matere dobivši lepo pogačo za svojo gladno deco, ki je dosedaj zaman prosila skorjice kruha svojo skrbno mater. Privoščili bi bili blagemu dobrotniku, da bi bil pričujoč temu ginljivemu prizoru. Uveril bi se bil, da njegov plemeniti čin dobrosrčnosti še ni kmalu toliko vrednih revežev h kratu osrečil, kakor sedaj. Plačilo bodi mu sladka zavest, da Bog gleda na njegova storjena dobra dela. In kdo je to zdatno miloščino naklonil Kroparjem v njih veliki stiski? Slava in čast gospodu G. Majdiču, posestniku umetnega mlina v Kranji! Bog večni povrni mu to neprecenljivo dobroto stoterno! Klic ta je šel od ust do ust, od hiše do hiše, in vse je blagoslavljaló darežljivo roko s hvaležno molitvijo. V sveto dolžnost si štejemo, milostivemu gospodu tudi na tem mestu najiskrenejšo zahvalo izreči.

A tudi nekoliko denarne pomoči nam je po

usmiljenih rokah naših dobrotnikov v tej občini bédí došlo. Največ zaslug si je stekla pri nabiri milodarov gospa Marija B. . . , naša rojakinja v Ljubljani, ki je z lastnim požrtvovanjem in priznanja vredno trudoljubivostjo pri znancih, dobrotnikih in v Kropi rojenih dobrotnicah nabrala krog 40 gold., ki so se nekaj za peko porabili, nekaj po gosp. županu in nekaj po g. župniku porazdelili siromakom. Bog vračaj blagotvoriteljem v obilni meri „vsakdanji kruh!“

Slednjič pa še to-le: Pač je bila pred kratkim bédá našega trga resnično opisana v listih. Milo pa se nam je storilo slišati, da se ta poročila potem preklicujejo, češ, izprosene darove Kroparji na žganju zapijó. To očitaneje je tembolj neopravičeno, ker tega, kar trojica malovrednežev stori, niso zakrivili vsi. Je-li kje kaka občina, da nima par zaniknih žganjarjev? Pomisliti je pa tudi, da se darovi ne vrednim, katere občinsko predstojništvo dobro pozná, gotovo ne delé. Miloščine, katere ni nikdar preobilo, nihče brezvestno ne razsipa. Pa če bi se bilo v kakem slučaju tudi pripetilo, da je kdo potrudil se, milodar spraviti v denar, storil je to, da si je rešil zavetje, da je plačal najemnino, sicer bi bil primoran iti s svojo na polu golo deco v najhujšem mrazu pod milo nebo! Pred osmimi ali desetimi leti se je pač premalo štedilo in marsikak krajevar je stekel po grlu; a kdo je takrat mislil, da pridejo hudi časi nad nas Kroparje?

Dnevne novice.

(Petdesetletnico mašništva) praznoval bo jutri vladika Strossmayer. Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti je odredila v proslavo svojega pokrovitelja službo božjo v zagrebški cerkvi sv. Katarine ob 10. uri dopoludne; popoludne ob 5. uri bo javna seja, pri koji bo akademik T. Smičiklas govoril slavnostni govor. Čestilecem prvega hrvatskega rodoljuba in Slovencem iskrenega prijatelja pridružimo se i mi ter kličemo: Bog mu daj zdravje in dolgo življenje!

(Kranjska nemška učiteljska zveza.) Iz učiteljskih krogov se nam poroča: Na predlog in po daljšem nasvetu učitelja Uhla se je „Landes-Lehrer-Verein für Krain“ Liechtensteinovemu predlogu gledé verske šole po robu postavil. Kdo so ta „Landes-Lehrer-Verein“? Slovenski učitelji menda vendar ne? Sklenila se je pri tej priliki naslednja resolucija: „Kranjski Landes-Lehrer-Verein“, ki stoji sedaj kakor prej na stališči državnih ljudskih šolskih postav, vidi v Liechtensteinovem načrtu za versko šolo ne le resno nevarnost za šolo, temveč tudi za državo in prosi vse naprednjaški misleče poslance, da ga v državnem zboru z vso odločnostjo pobijajo.“ Naj nam vendar ti liberalni modrijani dokažejo, kje je nevarnost za šolo in kje za državo. Navedite nam paragraf za paragrafom, v katerem je kaj nasvetovanega, kar bi šoli in državi tla izpodkopavalo? Če tega ne morete, Vam moramo reči, da ste sanjači. — (Dostavek vredništva. Imenovana deželna učiteljska zveza so kranjski nemško-liberalni učitelji. Slovenski národní učitelji s to zvezo nimajo čisto nič opraviti; nekđaj, za časa oblastnega Pirkerjevega gospodstva imeli so celó národní slovenski učitelji od te zveze kranjskih učiteljskih Nemecev mnogo trpeti, ko se jim je še vsiljevalo glasilo te zveze, in gorjé mu, pri katerem bi se to glasilo ne bilo dobivalo. „Laib. Schulztg.“ je še glasilo te kranjsko-nemške učiteljske zvezice, a zavedni slovenski učitelji se več za njo ne zmenijo. Udje te zveze so še gg.: Linhartovega, Samhaberjevega in Simovega duha, učitelji protestanske in „schulvereinske“ šole, a je tako nepomenljiva, da nam se ne zdi vredno za zdaj spregovoriti kaj več o njej.)

(Za premogarske delavce), ki so v Zagorji že ob kruh ali pa jih ta britka osoda še le čaka, potegnil se je trgovinski minister pri upravnem svétu severne železnice. Trgovinski minister je na predlog poljedelskega ministra omenjenemu svétu naročil, naj na vso moč gleda na to, da se bodo na delo jemali le iz zagorskih in voitsberskih premogarskih jam odpuščeni delavci, dokler jih bo namreč kaj brez zaslužka. Ob enem izraža minister upanje, da mu bo upravni svét takoj ustregel ter naznanil, kaj namerja o tem skleniti.

(Osobne vesti.) Avskultant za Štajersko gosp. Rudolf Thomann, imenovan je avskultantom za Kranjsko. Pravni praktikant g. Karol Rada y, do-

*) Op. vredništva: Peticijske pôle razpošilja le dotični odbor na Dunaji, ki nam je večeraj naznanil, da se pole s podpisi pošiljajo vsaj do konca tekočega meseca.

sedaj pri c. kr. mestnem delegiranem okrajnem sodišči v Mariboru (desni dravski breg), imenovan je avskultantom za Štajersko.

(Meteor) videli so v četrtek ob 7. uri 15 min. zvečer v Podčetrtku. Svetloba je bila zelenkasta. Prav v tistem času opazili so ga v Kirchbergu na Štajerji. Potoma se je razdelil v tri oble razne velikosti in svtlobe.

(Slovenski klub na Dunaji) ima svoj šesti večer v soboto 18. t. m. v hotelu „Goldene Ente“, I. Riemerstrasse 4 v prvem nadstropji. Čital bode g. I. Jereb svoj spis: „Svatba. Obraz iz narodnega življenja.“ Začetek ob 8. uri. — Ker se za ta večer ne bodo razpošiljala še posebna vabila, vabijo se s tem na Dunaji živeči Slovenci, da se udeležijo v obilnem številu tega večera.

(Zblaznel je) hrvaški poslanec Turkalj v preiskovalnem zaporu, kjer že štiri mesece sedi. Odvedli ga bodo v Stenjevačko blaznico.

(Ropar), ki je 6. t. m. zjutraj v Št. Jurji na Štajerskem na ženitnino idoča zakonska Antona in Jožefo Fidler s kolom napadel in oropal, bil je ženin sam, Jurij Zorin. Denarja za poroko mu je manjkalo. Drugi dan so ga prijeli in odgnali v Celje.

(Žganja) spili so Korošci leta 1887 68.113 hektolitrov, ki je bilo povprečno 40° močno. Na jednega prebivalca ga pride povprečno 19.54 litrov, če pa ženske in otroke odštejemo, pa po 56.04 litrov. Dežela je dobila davka od njega 163.469 gold., na jednega prebivalca pride po 46.9 kr.

Razne reči.

— Zganje v mesecu novembru 1887. Ker smo o pivu že poročili, naj tudi povemo, koliko žganja se je pridelalo v Cislitaviji meseca novembra 1887, kajti take številke nas bolj poučijo, nego vsi spisi. Po poročilu računskega oddelka v finančnem ministerstvu pridelalo se je v rečenem mesecu v Avstriji vsega vkup 11.483.375 hektoliterskih stopinj = 1.263.171 gold. Da ne bomo naštevati vseh dežel naše državne polovice, naj omenimo samo tiste, ki so nam bliže ter nas najbolj zanimajo. Meseca novembra 1887 se je pridelalo žganja: v Štajerski 123.637 hektolit. stop. v vrednosti 13.600 gl., v Koroški 69.218 hektolit. stop. v vrednosti 7614 gl., v Kranjski 19.213 hektolit. stop. v vrednosti 2113 gl., v Primorju 31.772 hktl. stop. v vrednosti 3495 gl. Naiveč žganja se je pridelalo v Galiciji, namreč 5.663.321 hektoliterskih stopinj v vrednosti 512.965 gl., to je torej malone polovica vseh izdelkov v Avstriji. Blažena Galicija! Pri vsem tem je poudariti na našo duševno škodo, da se je, kakor nam kažejo statistični podatki, izvozilo v mesecu novembru 1887 zelo malo ali pa tako rekoč čisto nič žganih opojnih pijač iz naše državne polovice v druge dežele, ampak da se je več žganih pijač, osobito v Štajersko, Koroško in Kranjsko še uvozilo, kar nam daje žalostno spričevalo, da prebivalci rečenih dežel niso imeli dosti z žganjem, ki so ga doma pridelali, ampak da so si ga morali, da bi si ugasili žejo in zadostili pijančevanju, naročiti še iz drugih dežel. Žalostna slika o pijančevanju Štajercev, Korošcev, Kranjcev in Primorcev.

— Rusko trgovstvo l. 1887. Ravno priobčeni statistični podatki o trgovstvu ruskem poučujejo nas temeljito, koliko vrednosti izvažajo velika (evropska) Rusija, in koliko zopet dovažajo. V dobi od prvega januarja do 1. decembra 1887 izvelo se je iz Rusije čez evropsko granico 31.348.180 četvrti (četvrt = 150 kg.) žita, to je tedaj 4.702.227.000 kg., kar je za 17.840.500 četvrti več nego l. 1886. Vsa vrednost izvoznega blaga iz Rusije iznašala je od 1. januarja do 1. novembra 1887 (po našem kalendarju) 457.000.000 rubljev več, nego leta 1886. Te številke postavljajo na laž vse nemške časnike, ki so lani, osobito konec lanskega leta mnogo pisarili in trdili, da Rusija ne more izvoziti svojega žita in da jo radi tega čaka velika narodnogospodarska katastrofa. Tako so pisarili nemški časniki, a nemški trgovci pa so pridno naročali žito iz Rusije, in tako smo doživeli, da je lani ravno največ Nemcev nakupilo ruskega žita v Rusiji.

— Dohodki od tobaka. Da bi vedeli, koliko dohodkov ima naša državna polovica, t. j. Avstrija, od koje naj podamo cenjenim čitateljem statistične podatke o dohodkih v prvih treh četrtinah l. 1887. Da ne bi navajali preveč števil, naj konstatujemo, da pokadimo vsako leto več tobaka, n. pr. naša Kranjska je prvih devet mesecev 1887 pokadila za 5.525 gl. več nego v isti dobi 1886. — Dohodki v prvih treh četrtinah 1887 za smodke, cigarete in tobak iznašali so skupaj 57.256.101 gl.

Telegrami.

Berolin, 14. februarija. Državni zbor je sprejel v drugem branji postavo zoper socialiste tako, kakor jo je sestavila komisija, vsled česar odpadejo od vlade predlagana poojstrenja in velja zakon za dve leti. Predlog Windhorstov, naj se prekliče malo obsedno stanje, odklonil se je s 153 proti 100 glasovom.

Carjigrad, 14. februarija. Vsled prošnje črnogorskega pooblaščenca Plamenaca izpustili so začasno v vstajo pri Burgasu zapletene Črnogorce, ki se bodo izročili knezu črnogorskemu.

Umrli so:

13. januarija. Vilhemmina pl. Kleinmayer, zasebnica, 68 let, Kolodvorske ulice št. 15, ostarelost. — Alojzij Dacar, zidarjev sin, 6½ leta, Tržaška cesta št. 35, davica. — Blaž Horvat, hlapec, 17 let, Trnovski pristan št. 10, osepnice.

V bolnišnici:

12. februarija. Andrej Gašparčič, gostač, 58 let, pljučnica. Blaž Gorjanc, gostač, 75 let, Marasmus.

Tujci.

13. februarija.

Pri **Matiču:** Ruckal, Deutsch, Ivankovič, Fischel, Sonnenschein, Weiss in Freund, trgovci, z Dunaja. — Segalla, potovalec, s Predarlskega. — Welberfer, posestnik rudnika, s Korškega. — Mudra, koncipijent, z Moravskega. — Jagoditz, uradnik, s Češkega. — Pannelo, kupčevalec, iz Italije.

Pri **Stonu:** Bienenstock, trgovec, z Dunaja. — Heidenreich, trgovec, s Češkega. — Deutsch, trgovec, iz Hrvatske. — Zaletu, pivovar, s soprogo, iz Beljaka.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	srakomera v mm	toplomera po Celsiusu		
14.	7. u. zjut.	736.6	2.0	brezv.	8.40
	2. u. pop.	737.1	3.4	sl. jug	dež
	9. u. zveč.	737.3	2.0	"	

Zjutraj megla, potem oblačno in deževno. Srednja temperatura 2.4°C., za 2.7° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

15. februarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	77 gl. 90 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16%	79 " 20 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 " 65 "
Papirna renta, davka prosta	92 " 95 "
Akcije avstr.-ogerske banke	861 " — "
Kreditne akcije	269 " 20 "
London	126 " 80 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 03 "
Cesarski cekini	5 " 98 "
Nemške marke	62 " 15 "

Tržne cene

dné 15. februarija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5 85	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rež, "	4 06	Surovo maslo, "	1 —
Ječmen, "	3 74	Jajce, jedno	— 2
Oves, "	2 44	Mleko, liter	— 8
Ajda, "	4 22	Goveje meso, kgr.	— 56
Proso, "	3 74	Telečje "	— 54
Koruza, "	5 36	Svinjsko "	— 54
Krompir, "	2 67	Koštrunovo "	— 32
Leča, "	12 —	Pišanec "	— 55
Grah, "	13 —	Golob "	— 25
Pižol, "	11 —	Seno, 100 kgr.	2 67
Maslo, kgr.	1 —	Slama, "	2 32
Mast, "	— 66	Drva trda, 4 mtr.	7 40
Špeh svež, "	— 54	" mehka, "	4 30

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in naplsov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupec so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Spominjajte se **Ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih.**

„Kmetovalec“

je edini slovenski, gospodarski list s podobami. „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi polji. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarske, vinarne in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 gl., za gg. učitelje in hnjiznice ljudskih šol pa le 1 gl. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobijo vse izišle številke tistega letnika.

KMETOVALEC.

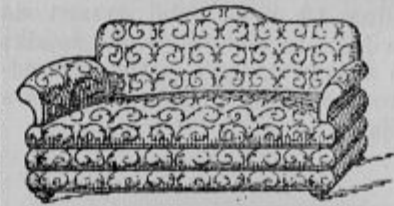
„Vrtinar“

je list s podobami, ki prinaša sadjarske in spleh vrtinarske članke. „Vrtinar“ izhaja dvakrat na mesec. „Vrtinarja“ dobijo naročniki „Kmetovaleca“ zastonj. (1)

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice števil. 3.

priporočata prečast. duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu za izvanredno znižano ceno, veljavno le januarija in februarija t. l.: Divane (glej podobo) po 26 in 27 gl. Stole po 8 in 9 gold. Modroce na peresih (Federmatratzen) po 10 gl. Zimnice po 22 gl. in višje. Molilni klečalniki in cerkveni stoli.

Za dobro in pošteno delo se jamči. Naročila z dežele in poprave, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela se točno in najceneje izvršujejo.

☛ Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje. ☛

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS - A

Ljubljana,

Turjaški trg št. 7,

priporočata se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah. (14)

☛ Cenilniki gratis in franko. ☛